

ಅವರು ಅಕಾಮಡೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸ ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಅಡ್ಡರ್ಸ್, ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್, ರೋಲ್ ಡಿರಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀ ದಿವಸ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯ ತೀರ್ಮಾನ ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿ ಹೋಗಿದೆ ನಾವು ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವನ್ನಾಗಲೀ ಸ್ಟಿಕ್ ಆಗಿ ಪಾಲಿಸುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ನಡೆಯೋಣ, ಇಲ್ಲ ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸೋಣ ಎಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಸಭೆ ಸೇರೋಣ, ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಅನಂದ್‌ರಾವ್‌ರವರು ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

MR. SPEAKER.—Now the House stands adjourned to re-assemble again at 3-00 P.M. today.

The House adjourned at 1-40 p.m.

The House re-assembled at 3-10 p.m.

FINANCIAL BUSINESS

Discussion on the Demand Nos. 48, 49, 50, 51, 52, 53.

[MR. SPEAKER (SRI P. VENKATARAMANA) in the chair].

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಾರು ಅನಂದರಾವ್ (ರಾಜಾಜಿನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊನೆಗೂ ದೇವರು ಮುಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು, ಈ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಏರ್ಪಡೆಯಿತು. ಈ ಇಲಾಖೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು, ದೇವರ ಕೃಪೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದೃಢೀಕರಿಸಿದಂತಾಯಿತು ಸಮಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೀ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅನಾದರಣೆ ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಇಲಾಖೆ ಗುರುತಿಸಿದ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದು, ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಚ್ಛಾದಿಯೇ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೂ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇರುತ್ತದೆ ಅದರ ನಮ್ಮ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಅದೇ ವಕ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇತ್ತು, ಅದರ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮಾರು ೩೦ ಸಾವಿರ ಹಿಂದೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ? ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳಿ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೂ ಒಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೂ ಒಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇದೆಯೇ ಹೇಗೆ? ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಂಜರಾಯಿ ಕಮಿಷನರು ಇದ್ದರು, ಉಳಿದುದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಾಲಂಗೋಚಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಈ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ?

ಅವರ ಕೆಲಸ ಏನು ? ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ? ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಹಿಂದೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಮಠಗಳು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ದುಟ್ಟಿ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಬಂದದ್ದು ಮರದ್ವೇವ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಇವೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಜ್ರ, ವೈದ್ಯಾರ್ಯ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ? ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲವೇ ? ಇದನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲವೇ ? ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬಿಡಿ. ಅರ್ಧ ಹೃದಯದಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾಮಕಾವಸ್ಥೆಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. 4 ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ. ಅವರು ಕತ್ತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿ. ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅದರ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಅವಮಾನ ಮಾಡಿ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಹಿಂದೂ ಮಠಗಳನ್ನು ಹಿಂದೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ? ಅದಕ್ಕೆ ಶರಣು ಹೊಡೆದು ಹಿಂದೂಗಳ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವನಂಜಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಕತಿ ಕತ್ತೆಗಳು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಗಳು ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ಯೂಟರ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ಕದ್ದು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾರಿ ಅದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ದುಡ್ಡಿ ಗೋಸ್ಕರ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾರಿ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಗಳು ವಾಸ ಮಾಡುವ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ದ್ವಾರ ಪಾಲಕರ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳತಕ್ಕವುಗಳನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾದ ೨೦ ಸಾವಿರ ಡಾಲರುಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಫಾರಿನ್ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಅರೆಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಸಡ್ಡೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳನ್ನು ಅಸಡ್ಡೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಲೀಜ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ? ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಮತ್ ಹೋಟೆಲ್ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸೇಟುವಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಲೀಜ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹೋಟೆಲ್ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಇವೆ. ಈ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಅವ ಗಾಹನೆಗೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬೆಲೆಬಾಳತಕ್ಕ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಸ್ತಿಗಳು ಇವೆ. ಹೀಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ೩೦ ವರ್ಷ ಲೀಜ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ ಮತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥಾ ಆಸ್ತಿಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇನ್ನೆಂಟರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಗಳು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿವೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ? ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಗಳು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಇದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಲ ಬೇಡ ಮುಂದಿನ ಸಲ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮಾಡಿದಾಗಲಾದರೂ ಕೂಡ, ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖಾವತಿಯಿಂದ ಈ ಇನ್ನೆಂಟರಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವಾಗ ತಮಗೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇಟ್ಟು ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ವಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ವಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ವಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಫ್ಲೋಟ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮಂಸ ಲ್ಯಾನ್ ಬಂಧವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಅನಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ತುಂಬಾ ಆಗತ್ಯ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಆಸ್ತಿಗಲ್ಲಾ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಎಷ್ಟು ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೂ ಮುಜರಾಯಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಇಲ್ಲವೇ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದಂಥಾ ಜಮೀನನ್ನೂ ಕೂಡ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಜಮೀನನ್ನೂ ಕೂಡ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಈಗ ಅರ್ಚಕರು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆಯೇ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಪುನಃ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ, ೩ ರೂಪಾಯಿ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಈ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಈ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಅರ್ಚಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಒಂದು ಇನ್ಸಿಟ್ಯೂಷನ್ ರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ, ೩ ರೂಪಾಯಿ, ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕಸಬಿಯವರು ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ನೀವು ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪೂಜೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಅರ್ಚಕರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಕರು ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ೫ ವರ್ಷ ಆಗಮ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾಲ್ಕನೆ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಏನು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಅದು ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ನೋಡಿ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಲಿ, ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ೧೦೦-೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಏನೂ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಡಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅರ್ಚಕರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಮಿನಿಮಮ್ ಸಂಬಳ ಏನು

ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ You please apply your mind. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಬೇಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಪೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಏನಾಗಿವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೦,೦೦೦ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗಾಗಿವೆ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶ್ರಯ. ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅದರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಜಿನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಾಗಲೂ ಹಿಂದಿನವರು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶ್ರಯವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೃಪೆಯಾಗಲಿ ಏನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. As trustee of these temples you have taken all powers into your hands. At the same time you have not given the least ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇರುವವರು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂಥಾವರು ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸಹಾಯ ಲಾಂಚ್ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಆ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಗಂಜಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಮಿನಿಮಮ್ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಈಗಿಂದಲೇ ಶುರು ಮಾಡಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸ್ವಾಮಿ ತಿರುಪತಿ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಇದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್.—ಅವರು ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ರಿಟೈರಾಗಿದ್ದರು. ಸುಮ್ಮನೆ ಕೋರ್ಟಿಗೂ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲಾ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹಾಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩೦,೦೦೦ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗಾಗಿವೆ, ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕು ಸದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರಿಗರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ೩,೦೦೦ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ, ಅಷ್ಟು ದೇವರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ! ಎಷ್ಟೋ ದೇವರುಗಳು ಅನಾಥವಾಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಿತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಇಂಥಾದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು Interim relief ಕೊಡಿ ಎಂದು, ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಬಡ್ತಿ ನಲ್ಲಿರುವ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ.

ಬಬ್ರು ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಏನೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್.—ಆ ಪುಣ್ಯ ಆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕರಾಗಿ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಆ ಭಾಗ್ಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಬಡ್ತಿ ನಲ್ಲಿ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಒಂದು ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ವಗೈರೆಯಾಗಿ ಏನು ಆಲಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಆ ಹಣ ಎಷ್ಟೋ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಎರಡು ಸಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಆಲಾಟ್ ಆದ ಹಣ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಡಿಸ್‌ಪರ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ

ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅದು ಎಷ್ಟು ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಸ್ಪಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಹಾಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಈಗ ಇಂಟೀರಿಯಮ್ ರಿಲೀಫ್ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅನಂತರ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪರಿಹಾರದ ಧನದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇದ್ದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಕ್ಟ್ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾನೂನುಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಕ್ಟ್ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಮೊದಲು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ತರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ೭ ತಿಂಗಳಾಯಿತು ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಡಾಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಠಗಳನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಠಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಹೊರಟರೆ ಆ ಆಕ್ಟ್ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಆ ಮಠಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಠಗಳಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಮಠಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ ಗಳು ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕಾರಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಏನಿದ್ದರೂ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಕ್ಟ್ ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತಂದು, ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಪಾಸ್‌ಗೆ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಹಳ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಶಿಥಿಲವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅರ್ಕಿಯಾಲಜಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಮೆಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ದೇವಸ್ಥಾನವೂ ಸಹ ಒಂದು. ಇಂತಹ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣು ಬಳಿಯಲು ಸಹ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿರಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಕಾಂಬಿಕ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಇದೆ. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಒಡವೆಗಳಿವೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಒಡವೆಗಳಿವೆ. ಇದ್ದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಯೋಗ್ಯತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಆದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಎಲ್ಲ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಕನ್‌ವೀನರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹೆತ್ತಿರ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹೇಳಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರು ಯಾರು, ಯಾವ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರುಗಳು ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕಾರಣ ಇವರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈಗಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದು ಅನೇಕರ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಇಲ್ಲ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇವುಗಳ ಗೋಪುರಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಲ್ಲಾ ಕಿಮಿನಲ್ ವೇಸ್ಟ್, ಅದೇ ಹಣವನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ

ಅನ್ನ ಹಾಕಲು ಇಲ್ಲವೇ ತೋದರೆ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅನೇಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಅರೆ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದೇವರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಭಕ್ತಿಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬುಹೃದಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕೆಲವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪಾತ್ರವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಮೊದಲು ಜನರು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೆಂದರೆ, ಇವುಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಜನರ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವಂತಹ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಸೆಂಟರ್‌ ತರಹ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ಯಾವ ತರಹ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ತರಹ ಇವುಗಳ ಆಸ್ತಿವಾಸ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕಂಥ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಘಾಟೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಇದರ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಸಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ನಾವು ಸಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಜನರಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೂ ದೇವರು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ಮೂರುವರೆ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಎರಡೂ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಜೊತೆಗೂಡಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಕೇವಲ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಇಲಾಖಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಬಸಪ್ಪನವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೂ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇನೇ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣರವರು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಯಗಂಧರವರು ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆ ಕೂತಿರತಕ್ಕವರು ಹಾಗೂ ಈ ಕಡೆ ಕೂತಿರತಕ್ಕವರ ಪೈಕಿ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನುಳಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಸೇರಿ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಾನು ಕಂಡಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಥವಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೃಷಿಕನ ಬಗ್ಗೆ ಅವನ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅವನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ, ತನ್ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು, ಹಾಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಗತಿ, ಪ್ರಾನಿಂಗ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಚರ್ಚೆ ಬಹಳ ಜೀವಂತವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ಏನಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಸೇರಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಳೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಜರ್ಜಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆಂದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ವನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇರಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಚರ್ಚೆ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿಕನಿಗೆ ಕೃಷಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಬೇವಂತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೇಡಿಕೆ. ಹಾಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಚನೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಮಾತ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರೈತ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾತನ್ನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಸಕಾರಣಗೊಂಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವ ತುಂಬಿರತಕ್ಕಂಥ, ತುಂಬತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಧಾರೆಯು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ, ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಬಸಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನರವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇವತ್ತು ವಾದವನ್ನು ಇಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನ ದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವಿದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಸಮಂಜಸ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೈಜವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಾದ. ಇವತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನದ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಬ್ಬನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡು ನಾವು ಉತ್ಪನ್ನ ಗುರಿ ಏನಿತ್ತು, ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಭತ್ತದ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕಬ್ಬಿಗೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಗೊತ್ತಾಗು ತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧವಾದಂಥ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟರ್, ಇನ್ನೊಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇವೆ. ಬೆಳಗಾಂವ್ಲಿ ಸಂಕೇಶ್ವರ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇದೆ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಅಂದರೆ, They had fixed the price depending upon the percentage of yield of juice. ಪಾಂಡವಪುರ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. At Pandava-pur Sugar Factory, although we had fixed a certain price they had given more. ಮಂಡ್ಯ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಲಾಸ್ ಆಗಿದೆ, ಪಾಂಡವಪುರ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಅವರು ೧೫೦ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು, ೧೭೫ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ, policy regarding distribution of Sugar. ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವು ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಓಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೇಷನಿಂಗ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕಬ್ಬಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬೆಲೆ ವಿಷಯ ನಾವು ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡ ಬಹುದು ಅವರು ಮಿನಿಮಂ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. Over and about that depending upon the capacity of each factory, they have been giving and we can also give.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ — ಶುಗರ್ ಕೇನ್‌ಗೆ ಸಪ್ಲೋರ್‌ಪ್ರೈಮ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ಶುಗರ್ ಕೇನ್ ಬೆಳೆದವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಡೀ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೇ ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಖಂಡಸಾರಿ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸುಟ್ಟರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಪ್ಲೋರ್‌ಪ್ರೈಮ್‌ನನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಂಡಸಾರಿ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ಡಿಫರೆನ್ಸ್ ಅಮೌಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ರೈತರನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಂಥಾದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

The Government must take a bold decision to subsidise on such occasion. ಆ ನಿಲುವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ: ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶುಗರ್ ಕೇನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್, ಇಲ್ಲವೆ ಪೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬಿಚ್ಚಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ನಲ್ಲಿಯೇ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ ಎಷ್ಟು ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಭದ್ರಾವತಿ ರೋಡ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದು ಬಣ್ಣಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ತುರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಈಗ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮುಂಚೆ ಆಗಿತ್ತು ನಿಜ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಆಂಶಕೇವೇನೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಳಿ ತಗಲಿತಕ್ಕ ರೈತ ಏನಿದ್ದಾನೆ ಅವನ ಬೆಳೆಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ, ಇಲ್ಲವೇ ಮೇಜ್ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದಾಗ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆ ಅವನಿಗೆ ದಕ್ಕದಿದ್ದರೆ, ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಆ ಕೃಷಿ ಮೇಲೆ ಉಳ್ಳವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆ ಅವನಿಗೆ ದೊರಕಲೇ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ ಇವತ್ತು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಚೆನ್ನಾ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಆಗಿರುವ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಸಾಕಾಗಲಾರದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಡುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರೈತ ಸದಾ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ದುಡಿಯದೆ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರು ಕೆಲವರು ಇರಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಅಡರುತೊಡರುಗಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಇವತ್ತು ಬೇಕಾಗತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ತಮವಾದ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅವನಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಪ್ಪೋಣ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ ಮಾಡ

ಬೇಕಾದರೆ ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ ಬಸಪ್ಪನವರು ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಲ್ ನಮು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಲ್ ರೌಂಡ್ ಆಫ್ ಟು ಫಿಫಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ದರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ೨೦,೨೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಗ್ರೌಂಡ್ ವಾಟರ್, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ೨೦,೨೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ರೀಚ್ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೭೦-೭೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರು ಮುಂಬುಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅದು ಕೇವಲ ೧೦,೧೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರೈತರು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಟಿನಿಸ್ ವ್ಯಾಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಈ ವಾಟರ್ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಒಂದು ಹಸಿ ನೀರನ್ನು ಸಹ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನ ಅವರವರಿಗೆ ಇದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಇಸ್ರೇಲ್ ನಲ್ಲಿ ಲೇಟಿಸ್ಟ್ ಡಿವೈಸ್, ಲೇಟಿಸ್ಟ್ ಡಿವೈಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಪ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಅಂದರೆ ಹಸಿಹನಿಯಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಗಂಡದ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಗಿಡ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ೨೫ ಗಂಟೆಗಳೂ ನೀರು ಇರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೀರಾವರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್. — ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅದು ಹೇಳಿದು ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಅದುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಸಹ ನೀರು ವೇಸ್ಟ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೋಕಡೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟುರುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಬೇಡವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡದೇ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹರಿದು ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಇನ್ನು ಎಲ್ಲೋ ಹಳ್ಳಕ್ಕೋ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೋ ಹೋಗಿ ಸೇರಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಇನ್ನು ನಾನು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಾನಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಬಂದಾಗ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತು ಏನ್ನು ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇವತ್ತು ಗೊಬ್ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಷ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ೧೯೬೭ನೇ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕನಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಗ್ರೀನ್ ರೆವಲ್ಯೂಷನ್ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಆಗ ಹಳ್ಳಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದವರು ಮೂಗು ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ನಾಲಾ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯನ್ನೇ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರು ಸಹ ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕವರು ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನೀರನ್ನು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರೂ ಕೂಡ ಸಮ್ಯಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಸ್ತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಪುರೆಯೆಬ್ಬರದು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಣಿತರ ಸಮ್ಮತದ ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆ ಒಂದು ಪರಿಣಿತರ ಸಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ಬಾರದ ಇದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಕನದಿಂದ ಅದೇಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಗೊತ್ತಾದ ವಿಷಯ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೆ. ನಾವು ಕೃಷಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜಪಾನ್, ಅಮೇರಿಕಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಭೂಗುಣದ ಬಗ್ಗೆ ಜಪಾನ್ ಆದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಮತ್ತೊಂದನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಕೂಡ, ಅಪರ ಭೂಮಿಗೂ ಸಮ್ಯಕ್ ಭೂಮಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕೃಷಿಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ ಭೂಮಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ. ಸಮ್ಯಕ್ ಭೂಮಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಭೂಮಿಯಾದುದರಿಂದ ಸಮ್ಯಕ್ ದೇಶದ ಕೃಷಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಹರಿಣತರ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯ ಸಮಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪರಿಣಿತರ ಸಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದ ೨೭ ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸಮ್ಯಕ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಶೀತಕದ ೦೬.೬ ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಸಮ್ಯಕ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಸಮ್ಯಕ್ ಬಿಲೋ ಪಾರ್ವಟೈನ್ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೂಡ ಬೇರೆಯಾದರೂ ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಾಗ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದೇ ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬಿಲೋ ಪಾರ್ವಟೈನ್ ಏನಿದೆ ಆ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆಯಾದರೂ ಹಾಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಲ್ಕು ವಿಷ್ಟೇ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವರೂ ಕೂಡ ಆದರೆ ಸಮ್ಯಕ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಶಿನ್ಯತಕ್ಕ ಆಹಾರದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ದಾಕುವುದಾದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕೀಳುಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಅನ್ನ ತಿಂದು ಮತ್ತೊಂದು ದೊತ್ತು ಪುರಿ ತಿಂದು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಡಜನರನ್ನು ಸಮ್ಯಕ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸಮ್ಯಕ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಚ್ಚುಮೊರೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಬಿಲೋಪಾರ್ವಟೈನ್ ಜನರೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದಾಗಲೀ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಮ್ಯಕ್ ದೇಶದ ೬೬ ಕೋಟಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಣನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಮಗಿರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೀತಿ ಸಮ್ಯಕ್ ದೇಶದ ಭೂಮಿಗೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಮ್ಯಕ್ ಇನ್ನೂ ಬುದ್ಧಿ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ಉತ್ಪನ್ನದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಒಂದು ಇದೆ. ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಸಮ್ಯಕ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬೇಡಲು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಕೃಷಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಣಿತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮೂಲ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಭೂಮಿ ಯಾರ ಪಡದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸಮ್ಯಕ್ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. More than 70% of the land holders own less than 30-35% of the land cultivated

and remaining 25-30% of the land owners hold the rest of the 70% of the cultivated land. This is the position today in India. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ೯೦.೫೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವರಾ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅಗೋಮೆಂಟೇಷನ್ ಆಫ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಹವ್ಯಾಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೩ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. That is the reason why we are not able to compete with atleast requirements that is necessary for our country, for the consumption of one and all. as you correctly pointed out, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ ಕೊಠಡೀಕಾರದ ಬದುಕು ಲೆಕ್ಕ ಇದೆ. ದಾಮಾಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ೦.೬ ಟೆನ್ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು, ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ದಿನಕ್ಕೆ ೫-೬ ಸಾವಿರ ಕಾಟಾ ಕುಡಿದು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥವರಿಗಾದರೆ ಅದು ಸಾಕಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೊಲ ಉಳುವ ರೈತನಿಗೆ ಅದು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆವೇ? ಅಲ್ಲ, I hold this view from the beginning, even now I hold the same view.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. —ನಾನು ಆ ವಿಷಯದ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸರ್ಕಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡೆ ೭೦-೮೦ ರಷ್ಟು ಕೃಷಿರು ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಪದವನ್ನು (ಅದರ ಅರ್ಥ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು) ಬಹಳ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಹಿಡುಕಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್‌ಗಳಿಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇದತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎರಡು ರೀತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಲೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಎಷ್ಟು ಬರತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಈ ಒಂದು ಪಾಠ್ಯವನ್ನು ಓದಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. This book is "Indian Agriculture—Performance and Potential"—Proceedings of a Seminar organised by some Association.

"The need for primary stress on Rural Development can be understood by some simple facts. Even after twenty-nine years of planned industrialisation in which we have succeeded in becoming the 8th Industrial power in the world, almost 300 million people live below the poverty-line and a little over 20 million unutilised and over 80% of the poverty and unemployment are located in the rural areas. Besides, 79% of the population and 82% of the

labour force live and work in the villages. Any answer for unemployment there has to be found in the rural sector only."

ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಶೇಕಡ ೮೦ರಷ್ಟು ಕೃಷಿಕರೇ ಇರತಕ್ಕ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆ ಕೃಷಿ ಆಧಾರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಆದಿದರೂ ಕೂಡ ಶೇಕಡ ೮೦ ರಷ್ಟು ಕೃಷಿಕರಿರತಕ್ಕ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗ ತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪೊಟೆನ್ಷಿಯಲ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಏನು ಈಗ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಭತ್ತ, ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಹಣ್ಣುಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಇದನ್ನು ೧೯೮೨-೮೩ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಜನಾಬದ್ಧ ವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ in terms of crores of rupees ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿಡಿಸಿತು.

ಇಲ್ಲಿ ಮೀಸು ೧೭೮ ಕೋಟಿ ಈಗ ಇದ್ದರೆ ೧೯೮೨-೮೩ಕ್ಕೆ ೩೧೦.೮ ಕೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಕ್ಕರೆ ೧೩೦ ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ೨೫೦ ಕೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿ ೧೧೭ ಕೋಟಿಯಿಂದ ೩೦೭ ಕೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳುಳ್ಳ ಕೋಟಿಯಿಂದ ೧೩೦ ಕೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಮಾಂಸ ೨೮.೪ ಕೋಟಿಯಿಂದ ೮೧ ಕೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ, ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ೧೯೮೨-೮೩ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸ ಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. All these matters pertain to production mainly. Distribution of land ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. Un-economic holding ಆದರೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಕುಂಠಿತ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜಪಾನ್, ತೈವಾನ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಒಡುವಳಿದಾರರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅವರು ಮಾಡಿರುವುದು ೨-೧೦ ಎಕರೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟುಹಾಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ — ಆರ್ಥಿಕ ಎಕರೆ, ಕಾಲಾ ಎಕರೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅದು un-economic holdings ಆಗುತ್ತದೆ. ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು un-economic holdings ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಲ್ಟರಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವರು ಎರಡು ಮೂರು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಇರತಕ್ಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಂದರೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇದ್ದರೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ, ನೀರು ಇದ್ದರೂ ಬೇರೆ ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಕಸುಬನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ೨೦ ಎಕರೆಯಾದರೂ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ವಾದ ಏನಿದೆ ಅದು ಹೇಳಿ ವಾದ ನಮ್ಮ ಪುಕಾರ improved system of Agriculture, Mechanised system of Agriculture—ಮಾಡಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕದ್ದು—ಇದರಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ೭ನೇ ಸಂಬರ್ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿರ

ತಕ್ಕ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಂಮಟಾ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಭಟ್ಕಲ್, ಅಂಕೋಲಾ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂತು. ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆ. ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಗೇಣಿದಾರರ ಪ್ರಮಾಣ ಜಾಸ್ತಿ. ಆದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ, ಬೆಳೆ ಆಗದೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕಡೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಹಿಡುವಳಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ, ಸಾಧಾರಣ ಒಬ್ಬ ಗೇಣಿದಾರ ತನ್ನ ೨-೩ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. Provided he adopts the latest system of agriculture. ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರೋಗ ಬೆಳೆದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ಸಹ ಮಳೆ ಬರಲಿ, ಬರದೇ ಇರಲಿ, ಭತ್ತವನ್ನೇ ಬೆಳೆದಾರು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇವರು ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಕಟ್ಟು ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚಟ್ಟು ಒತ್ತುವ ರೈತ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಇದನ್ನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು. ರೇಷಿಯನ್ನು ಅನೇಕ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಹುಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಬಗೆಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಪಡೆದ ಸಂಶೋಧಕರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರ ಕೂಡ ಆಗಬೇಕಾದ್ದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳವರು ನಡೆಸಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಫೀಲ್ಡ್ ಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಸರಿ. ಆದರೆ, ನಾವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಒಂದೇ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಜಲಾಶಯಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಬೆಳೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿದರೂ ಸಹ ರೈತರು ಭತ್ತವನ್ನೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ; ಭತ್ತದ ವಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ನೀವು ಭತ್ತವನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗಿಲ್ಲ ನೀರಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ನೀವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಭಾರತದ ವಾಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಒಂದು ಕಡೆ ಕಬ್ಬು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಭತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಗೋಧಿ. ಮಗದೊಂದು ಕಡೆ ರಾಗಿ. ಇವೆಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಂತ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆ ? ಹೆಸರಬೇಳೆಯಾಗಲೀ, ಉದ್ದಿನ ಬೇಳೆಯಾಗಲೀ, ತೊಗರೀ ಬೇಳೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಡಲೆ ಬೇಳೆಯಾಗಲೀ—ಇಂದು ಒಂಥೊಂದು ಕೇಡಿಗೆ ಆರೇಳು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಇದೆ. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು ಬಂದರಂತೂ ಹೆಸರು ಬೇಳೆ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ ಬೇಳೆಯ ಬೆಲೆಯಂತೂ ಗಗನಕ್ಕೆ ಏರಿರುತ್ತದೆ. ರೈತ ಬೆಳೆದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರ ಕೈಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಮಾನುಷ್ವಲೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯ ಬೆಳೆಯನ್ನಾಗಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆಗ ನೋಡೋಣ, ರೈತರು ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಷ್ಣುಕೊಡೋಣವೆಂದು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಾರಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಚಿವರೂ ಸೇರಿದಾಗ ಬೆಲೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ ಇನ್ನಿತರ ತೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತವನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಕೊಂಡರೆ, ಪವರ್ ಟೆಲ್ಲರುಗಳ ವಿರ್ಚಾ ಹಾಕಿ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಅದೇ ರೇಟೆಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ಇನ್ನಿತರ ಐರೋಪ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ರೈತ ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿ, ಹಣ ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದುವರೆವಿಗೂ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬುವರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಟಿಸಬೇಕು. ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಪಿಂಡೆ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೋದ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಫ್.ಸಿ.ಐ.ನವರು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರೀದಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಫ್.ಸಿ.ಐ.ನವರು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ ದರದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಪುನರ್ ಲಾಬಿ, ವೀಟ್ ಲಾಬಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟಾಂಗ್ ಆಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಇಷ್ಟೊಂದು ಶಕ್ತಿಯಂತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಬೀಡಿ ಲಾಬಿ ಇಲ್ಲ, ಜೋವಾರ್ ಲಾಬಿ ಇಲ್ಲ, ರಾಗಿ ಲಾಬಿ ಇಲ್ಲ. ಏತ್ಯಾ ಇಲ್ಲ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ನಿಗಾವಹಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರುತ್ತೇನೆ. ಬರೀ ಸಭೆ ಸೇರುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ತರ್ಕಕ್ಷಣ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ರಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರೈಸ್ ಫಿಕ್ಸೇಷನ್ ಪಾಲಿಸಿ ಬಗ್ಗೆ ತರ್ಕಕ್ಷಣ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇ ಇದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಯಾದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಬೀಡಿ ದರ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸಪ್ಲೈ ಟರ್ ಪ್ರೈಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ದೈವಸ್ಥಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೇರಲ್ವಿ, ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೋಟಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಪರ್ ಎಕ್ವರ್ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತೆ, ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರೈಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ರೆಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ೭೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು ಅಥವಾ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೊಡಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಲೆಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಯಾವಂತಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆಗಳು ಇಳಿದಿದ ಅಂತ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನು ರೀ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ೧೦ ಎಕರೆ ಫಾರ್ಮಿಲಿಗೆ ಎಂದು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸರ್ವೆಲ್ಲಸ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಂಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

“The redistribution of land along with the redistribution of income are the two powerful instruments which will minimise poverty and promote equality. Redistribution of land will compel farmers to make more intensive use of land and

not going for a capital intensive use and therefore redistribution of land, it is argued, is one of the potent instruments for the promotion of labour intensive technology. Likewise, it is argued that, redistribution of income in rural areas will put purchasing power in the hands of the people. Though we have learnt the art of producing 130 million tons of food grains, we have not learnt the art of producing income which will enable 130 million tons to be consumed. Hence creating capacity on economic growth in which production of agricultural commodities will be matched by production income and consumption of agricultural commodities can be at best done by two things one by promoting greater equality in redistribution of land and secondly by the use of what is called appropriate technology."

ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಪ್ರೌಢಕ್ಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಸ್ ಅಡ್ಡ ಬಂದು ಪ್ರೌಢಕ್ಷನ್ ಹಾಳು ಮಾಡಬಾರದು, ಪ್ರೈಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ foreign exchangeಗೆ ಹಾಳು ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಲೆಗಳ ದರ ಅಮಾಸ್ತಿಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇಲ್ಲದೆ ಅದು ಉದರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಅಂಥ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ. ಇನ್ನು Agricultural Prices Commission ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ at the level of Government of India ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಿದ್ಧ ಇದ್ದೀವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇವೊತ್ತು ನಾವುಗಳು ಏನು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕ್ವಿಂಟೋಲ್ ಭತ್ಯೆಕ್ಕೆ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವು ಕೂಡ ಮೊದಲು ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟೋಲ್‌ಗೆ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನೀವು ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು, ಅನಂತರ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಅದು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಇಷ್ಟೆ. ಈಗ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಸಾಧಕಭಾದಕಗಳನ್ನು ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಲೇ ನೇರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನೀವು ಹೇಳಿ, ಬೇಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಎ.ಪಿ.ಸಿ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಯಾವರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ What will be the impact on farmers in our State ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬೆಲೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನು ನಿಲು

ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಬೆಲೆಗಳು ಏರುಪೇರುಗಳು ಆಗುವುದು ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ದೊಡ್ಡ ವಾದವನ್ನು ಎ.ಪಿ.ಸಿ. ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಕೇಸನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯವೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಸಪ್ಪನವರು ಇನ್ನಿತರೇ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈ ವೆನೆ ಎರ್‌ಮಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿತ್ತು ಅಷ್ಟನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ, ಬಹಳ ಹಣ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಆಗಿದೆ. ನಿಜ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ಲಾನ್, ಮತ್ತು ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳು ಏನು ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ವಾನ್‌ಸರ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಡಿಸಲ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ೨೯.೮.೭೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸ್ವಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿತ್ತು ಅಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ ೧೦೦.೮೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. 55.2% less than what exactly that was earmarked, we have spent. ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಒಳಪಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಇದಕ್ಕೆ ರೀಸನ್ ಏನು ಎಂದು ನೋಡಿ ಇಟ್ಟಿದೆ ನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ, ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಶಾರ್ಟ್‌ಫಾಲ್ ಆಗಿದೆ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾನ್‌ಸೂನ್ ಬೀಸುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಗ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರಾಗಿ ಜೂನ್, ಜುಲೈ, ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಪೋಟ್ ಆನ್ ಆಕೌಂಟ್ ಮೊದಲೇ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್, ನವೆಂಬರ್‌ಗೆ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ ಹತ್ತಿರ, ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೆ ಯಾವಾಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು? ತೆರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಟಿಫೈ ಸೀಡ್ ಸಿಕ್ವಿಲ್ ಅದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಟ್ಟು ಸಮೃದ್ಧ ದೇಶದ ಆದಾಯ ಏನು ಅದರ ಅರ್ಧ ಭಾಗವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತತ್ವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇನ್ನು ಸುಮಾರಾಗಿ ಈ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರೇಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪರಿಣಿತರ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ರಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. What we call as expert Committee on agriculture. ನಾನೇ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರು. ಸಚಿವಾಲಯದ, ಕೃಷಿ ಪಾಗೂ ಪರಾಸಂಗೋ ಪನಾ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬೇರೆಯವರೂ ಸಹ ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಡೆಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೩ ತಿಂಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ನಾವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ವರದಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸದಸ್ಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರಾವುದಾದರೆ ಈಗ ಸಮೃದ್ಧಿರತಕ್ಕಂತಹ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಇದ್ದರೆ ಆತನು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ

ಸಲಕರಣೆಗಳು ಅಂದರೆ ಎತ್ತುಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಎತ್ತುಗಳು ಇದ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಬೀಜಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಿತರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಉಪಕರಣಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೇ ನೋಡಿದರಾಗ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸಕಲ ಉಪಕರಣಗಳು ಇದ್ದರೆ ಉಳಿದ ೪೦-೫೦ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಆತನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಇಂದೂ ಕೂಡ ನೋಡಬಹುದು. ನೇಗಿಲು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೆ. ಒಬ್ಬನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನ ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಆತನ ನೋಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಗಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗೊಬ್ಬರ ಹೊಡೆದು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸೀಜನಲ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಅಪರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಪರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ನೋಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ವಿಷಯ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳ ಸೆನ್ಸಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಹಾರ್ಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರಿಯಾಲಿಟೀಸ್ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬಿ.ಡಿ.ಓ.ಗಳಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೆ ಎತ್ತುಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆಸಿದ್ದೆವು. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಹೀನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಆ ರೀತಿ ಸೆನ್ಸಸ್ ಮಾಡಿದಂತಹ ವಿವರಗಳು ಇಲ್ಲ. ಸಮಾರಾಂಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಇನ್ನಿತರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ, ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಅಂಶ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಹಳ್ಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರೂ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂದಾ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರು ಎಷ್ಟು, ಮತ್ತೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಈ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಸೆನ್ಸಸ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ Agricultural labourers also very important force and a big force in rural areas. That is why how many labourers in our state? ಎಷ್ಟು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಅಂದರೆ ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವರದಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತೆ ಸಕಾರಣಗಳು ಇರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಹಿಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ ತಾವು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಿ. ೭೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹಂಚಿದ್ದಿ. It is an impossible thing and we are not getting financial assistance from the world Bank. ಆದರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬಂದಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. Let not the present scheme which you are going to have now, go as the Rs. 750 crores master plan in respect of P.W.D.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅವರು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಎಂದು ಇರಬೇಕಲ್ಲ.

SRI. M. C. NANAIAH.—We are not having funds. Therefore depending upon the State and taking into consideration the Rs. 81 crores deficit budget, if we prepare a plan, I think the Government will agree.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು. ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ for roads and bridges prospective plan ನಮಗೆ ಇರಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಬಡ ರೈತ ಬಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ, “ನೋಡುತ್ತೇವೆ,” “ಮಾಡುತ್ತೇವೆ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು; that is not the answer. ಇದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ that is why, When I was the Minister for P.W.D., of course with the kind approval of the leader of the opposition, who was the then Chief Minister. ಅವರ ಬಟ್ಟಿಗೆ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ on the basis of priority ಯಾವಾಗ ರಸ್ತೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಥವಾ with 50% asphalted roads or all weather roads ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು time-bound programmeನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. After independence we have spent 30 years. So are we to spend another 80 or 100 years only with this kind of answers. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ ಇದ್ದರೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ “ನೋಡಪ್ಪ ಇನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ರಸ್ತೆಯಾಗುತ್ತದೆ.” “ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವಂತಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೆ. I have got all those things.

೫-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಈ ಒಂದಂ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ.

SRI D. DEVARAJ URS.—For Minor Irrigation, World Bank must have given its approval, if I am correct. You have prepared a plan of Rs. 190 Crores or so. I do not know it was at a particular stage when the World Bank got its interest. May be it is accepted or not. I do not know. What I say is as you correctly mentioned, let us

make the plan. It may not be possible today. Tomorrow it is possible. I agree that there should be a plan. At what stage does this plan stand? If you have the information now you can give it or you can give it later.

SRI S. BANGARAPPA.—For the information of the Leader of the Opposition, the plan is of 100 Crores for Minor Irrigation. The matter has been referred to the World Bank for assistance and it is under process. ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಅವರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗೆ ದರ ಯಾವ ರೀತಿ ನಿಗದಿಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಹಾಗೂ ಉಗ್ರಾಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಪರಿಣತರ ಸಮಿತಿ ಆಗಿದ್ದು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇನ್ನು ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೊನೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಸಮಿತಿ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಹೋಗಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಿದೆ. ಕಡೆ ಪಕ್ಷ ಅದು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಹೋಗಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಂತಿಮವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಾಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೂ ಸಹಾ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೂ ಕೂಡಾ ಯಾವ ಒಂದು ಚರ್ಚಾವನ್ನು ಎತ್ತು ವಂತೆ ಇರಬಾರದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುವುದು ಇದೆ. ಈಗ ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ವಾದ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. (ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್) ಕೋರ್ಸ್ ಇದೆ, ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ., ಫಿಷರೀಸ್, ಬಿ.ಎ.ಎಸ್.ಸಿ., ಇತ್ಯಾದಿ ಸರ್ವಿಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಇದ್ದು ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರ ಇಂತಿಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಇಂತಿಂತಹ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಈಗ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಫಿಷರೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ.-ಇನ್-ಫಿಷರೀಸ್ ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ., ಆಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಯಾವ ಕೆಲವು ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ರೆಕಗ್ನೈಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೋ ಅವುಗಳನ್ನು ರೆಕಗ್ನೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೊಮ್ ಸೈನ್ಸ್ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ರೆಕಗ್ನೈಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿ ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವು ಕೇವಲ ಎರಡೇ ಎರಡು. ಅವುಗಳು ಒಂದು ಹೆಬ್ಬಾಳದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಧಾರವಾಡ ದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೃಷಿಕರಿಂದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದು ಚರ್ಚೆಗಳು ಆದವು. ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕೆಳಗೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಯಚೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಹಾಗೂ ಕುಶಾಲನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಸ್ವಾಮಿ, ಅಂತೂ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆಲ್ಲಾ, ಎಲ್ಲೋ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಲ್ಲಿನವರೆಂದು ಕೊಟ್ಟರೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಕೆನಾಲ್ ಫೌಂಡಮ್ ಏನಿದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಶಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಒಂದು ಹೊಸ ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೋ ಅದರ ಕಾಲುಭಾಗದಷ್ಟು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸರ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈಗ ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಮೂರರ ಜೊತೆ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಈಗ ಕಾವೇರಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಲು, ಆ ಮೂಲಕ ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗದ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಷ್ಟೋ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೈರಿ, ಸಿರಿಕಲ್ಚರ್, ಪೌಲ್ಟಿ, ಅನಿಮಲ್ ಹೆಸ್ಟೆಂಡರಿ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಮೊದಲು ನಾವು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೃಷಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರೇ ಬಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಒಲವು ಅಂದರೆ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಹಂದಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೇಲುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಜೋಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬುವನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕೂ ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಈ ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಓರಿಯಂಟೆಡ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದರಂತೆ ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕುಮಾರಿ ಪ್ರಮಿಳಾ ರವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು 'ಲೇಡಿಸ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು' ತಾವು ಎಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮಿಳಾ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಂಗಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಕುಮಾರಿ ಪ್ರಮಿಳಾರವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯವೇನೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮಿಳಾ.—ಮಾನ್ಯ ಆನಂದರಾವರವರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಫಾರಮ್ ತೆರೆಯ ಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಕೇಳಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಈವತ್ತಿಗೂ ಹೊಲ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೆರು ನಾಟಿ ಹಾಕುವುದು; ಕಳೆ ಕೇಳುವುದು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ, ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕೋಳಿ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವಾಗ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನಿಮಲ್ ಹೆಸ್ಟೆಂಜಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕೋಳಿ ಫಾರಮ್ ತೆಗೆಯಲು ಏತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಯಾವುದೋ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೋಳಿ ಫಾರಮ್ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಪಾರ್ಲೇಮೆಂಟು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇದರಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯವರಷ್ಟೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿಕರೂ ಕೂಡ ಇದರಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಚೆನ್ನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸ್ಪಾಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಳಕರಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವನ್ನು ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಮತ್ತು ಇದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಾರದೆಂದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಲು ಚೆನ್ನಾ ಜನತೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದರೋ ಆ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಲ್ ಪರ್ವಾನಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಪಾರ್ಲೇಮೆಂಟು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮೋಹಿಯುದ್ದೀನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಾರ್ಲೇಮೆಂಟು ಗಿಡಗಳಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಗವು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವದಂತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಿಜವಿರುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಲರ್ಜಿ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅಲರ್ಜಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೋಕಿದರೆ ದಪ್ಪ ದಪ್ಪನೆ ಗುಳ್ಳೆಗಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಾರ್ಲೇಮೆಂಟು ಗಿಡಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ

ಗಿಡಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಅವು ಹೂವು, ಬೀಜ ಬಿಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಗಿ ಉದುರಿದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾಶವಾಗುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಈ ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತೆ ಮೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವು ಮೊಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ನಾಶಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀನಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾಶಮಾಡಿದರು, ಆ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ, ರೈತರು ಅವರವರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಸಿಯಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬೀಜ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ತಕ್ಷಣ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ರೈತರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು ನಾವು ಇದನ್ನು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪತಿಯಿಂದ ನಾವೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಾಟನ್ ಸೀಡ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಎಕರೆಗಟ್ಟಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ೧೦ ಗುಂಟೆವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ, ನಾವೂ ಸುತ್ತು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೃಷಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೀಜ ಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಂತರ ಸಿ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ೧-೨ ಏನಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರ್ಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಇದೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರರ್ಸ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಿಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೃಷಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮಳೆಗಾಲ ಕಳೆದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ. — ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೋನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್‌ನ್ನು ವೇವ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಏನು ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನೇ ಸರ್ವೀಸ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವಿಧಾನವನ್ನು ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ. ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಸುಮಾರು ೨ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರ ಮಾತಿನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನಾದರೂ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನರಗುಂದ, ನವಲಗುಂದದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏನು ಗೊಂದಲ ಆಗಿದೆ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರ ನ್ಯಾಯಯುತ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಇರಬಹುದು, ಬಡ ಕೊಲೆಗಾರರು ಇರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಕೃಷಿಕರು ಇರಬಹುದು. ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಕೃಷಿ ಸಚಿವನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ. ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ನರಗುಂದ, ನವಲಗುಂದ ಭಾಗದ ರೈತರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಏನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೃಷಿಕರೊಬ್ಬರೂ ಬಗ್ಗುಟ್ಟಾಗಬೇಕು, ಇದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ಈ ರೀತಿ ರೈತರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಂದು ಬೃಹತ್ ರೈತ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷಿಕ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಭೂಮಿ ಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನು ಎಂಬುದಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲರೂ ಕೃಷಿಕರು. ಅಷ್ಟು ಅಲ್ಲದೆ ಕಡು ಬದವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ, ಇನ್ನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಚಿತವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಕ್ರಾಪ್ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕ್ರಾಪ್ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈಗ ಖಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ ಜೋಳ, ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಳು ಏನೇನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿಂತಾಗಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಖುದರೂ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳುಗಾತು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಉತ್ತರವನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲ್ಲಾಬೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಭೂ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನು ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಾಜಿ ಭೂಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಧವೆಯಿರಿಗೆ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ, ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿರುವವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಹಿಡಿಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೂವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥ ವಾಗಬೇಕಾದುವು ಇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶಿ-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ದಲ್ಲಿದೆ. ವಿಧವೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಲಾಪ್‌ಸಮ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹೂವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಕುಮಾರಿ ಪ್ರಮಿಳಾರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಲಾಂಡ್ ಲಾಡ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ವಾದ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಹಳ ಕಡೆ ೪-೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವವರಿಗೆ ಈಗ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ೧೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ೨ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್ ಏನು ಮಾಡಿ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕುಮಾರಿ ಪ್ರಮಿಳಾ. — ೪೪ನೇ ಅಮೆಂಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಪಾರ್ಸಿಕ್ ಲೀಗಲ್ ರೈಟ್ ಏನು ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಸ್ಟಾಲ್ ಹೋಲ್ಡರ್, ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲೂ ಕಾಂಪನ್ಸ್ ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮಿಳಾ ರವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲೂವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ವೇಳೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ತೀರ್ಮಾನ ಬರಲಿ, ಅದು ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಬರಲಿ ನಮಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಚೈನ್ ಆಫ್ ತಾಟಸ್,.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್. — ಇವತ್ತು ಜಮೀನಿನ ವ್ಯಾಲೂ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಮೊತ್ತ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ, ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಎರಡು ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲೂವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನೇರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೇಟು ಮಲ್ಟಿಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಈಗ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ೨ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್ ಭೂಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದುನೂರು ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಗ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಗೇಣಿದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ನೂರು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಒಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಕೂಡಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಗೇಣಿದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಆಕ್ಯಾಪ್ಟೆ ರೈಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ೨ ಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಏನು ಅವರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪಟ್ಟಾ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾಡಿತ್ತು ಮೊದಲು, ಆದರೆ ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಮುಂದಿನ ಕಂತು ಕೊಡುವಾಗ ಕೊಡಬಹುದು. ಆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊದಲು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು, ಆಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಈಗ ಅವರು ಕಂತು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಮೊದಲು ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಈ ಕಂತಿ

ನಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಹಕ್ಕುಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಪಿ.ಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏನು ಕಂತು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು, ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಬಗ್ಗಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆ ರೀತಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾಡ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಮೊತ್ತ ಸುಮಾರು ೧೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಇದು ಅಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಕೇಸು ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾಡ್ಸ್ ಈ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು, under Section 48-A ಆಕ್ಟೋವನ್ನಿ ರೈಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಏನು ಇದೆ, ಅದು ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಮೂಲಕ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ, Financial Agencies Recognised under the provisions of the Land Reforms Act ಎಂದು ಇದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಿಂದೆ ಏನು ಮಾಡಿತ್ತು ಎಂದರೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕುಪತ್ರ ಕೊಡುವುದು ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಕಂತುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪಡೆಯುವುದು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾದಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರೊಗ್ರೆಸ್ಸಿವ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಆಯಿತು. ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಏನು ಒಂದು ಯೂನಿಟಿ ಎಂದು ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ೨ ಯೂನಿಟ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಆನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆದು ಆಕ್ಟೋವನ್ನಿ ರೈಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ಆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆಯದೆಯೇ ಆಕ್ಟೋವನ್ನಿ ರೈಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಂತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಡವರು, ಹಿಂದಳಿದವರು ಜೊತೆಗೆ ಹರಿಜನರಿಗಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಏನು ಅಷ್ಟು ವಿಷಯವಲ್ಲ, ಜೊತೆಗೆ ಇದು ಏನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಿಂದ ಡಿಟೇಟ್ ಮಾಡಿ ಈ ರಿಕವರಿಸ್ ಏನು ಇದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಇದು ಏನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಇದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ರಿಕವರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಬರದಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದಿವಾಕರ್ ಅವರು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ೮ರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಾಲೀಕ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಎರಡು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಭೂಮಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ನಾವು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಈಗ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅದು ಬರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಯಿತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೇ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ವಿಧವೆಯರು, ಅಂಗವಿಕಲರು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಇವರುಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಲಮಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಲಾ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಲಾ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಲಾ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವರು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕೇಸುಗಳು ರಿಮರ್ಸಾಗಿವೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಂತರಿಕರಿಗೆ, ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ೦೫ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನುಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಇವತ್ತೋ ಅಥವಾ ನಾಳೆಯೋ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲವಲೇಶವೂ ಇಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಹುಣಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. Because it is a statutory provision to put a person belonging to either Scheduled Caste or Scheduled Tribe, we will certainly comply with that statutory provision. There is no question of going back. ಅವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಸರಿ ಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು Phody ಕೇಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Phody ಕೇಸ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಂಟಿನ್ಯೂಯಿಂಗ್ ಪ್ರೊಸೀಸ್ ಪ್ರತಿವಿವರ್ಷ ಇವು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಫೋಡಿ ಕೇಸ್‌ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರತಕ್ಕವುಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಲಂಚಗುಲಿತನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ರೆಡ್ ಟೇಪಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ೬ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದ

ಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾನೂನು ತರುತ್ತೆಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಇತರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗೈಡ್ ಲೈನ್ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸರ್‌ಕ್ಯೂಲರ್ ಅನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಪ್‌ಟರಿ ಬೈಂಡಿಂಗ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. We have seen the procedures prescribed in Court of Law in respect of Civil Proceedings and in respect of Criminal Proceedings also. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಏನಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಾವರೆಂತಿ ಆಗ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ Whichever officer who receives it the first thing he does is to find out how to reject it and what are the loopholes and that is being continued even today. If you are thinking of issuing a circular to bind the officers to entertain the applications, I will be very happy.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಹಾಕು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮೊದಲು ತಪಶೀಲ್ದಾರ್ ಆಫೀಸ್ ನಂತರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಫೀಸ್, ಆ ಮೇಲೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಫೀಸ್ ಹೀಗೆ ಅದು ಬರಬೇಕು. ಕೆಲವು ಅರ್ಜಿ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಕಾನೂನು ತರುತ್ತೇವೆ.

ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್‌ವೆಂಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕಾಫಿ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್ ಓನರ್ಸ್ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲವು ಜಮೀನನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹಾಸನ, ಸಕಲೇಶಪುರ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್ ವಿರಿಯಾ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೂಡ ಭೂಮಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇರತಕ್ಕವರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ ಯನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಫಿಷಿಯೆಂಟ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ವಿನಿದ್ಧಾರೆ ಅವರನ್ನು ಈ ಒತ್ತುವರಿ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಉಚ್ಚಾಟನೆ ಮಾಡಿ ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್ ಮಾಡಿರುವುದು 30 ಎಕರೆ ಇರಬಹುದು, 100 ಎಕರೆ ಇರಬಹುದು, 200 ಎಕರೆ ಇರಬಹುದು, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಅದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿ. ಆ ರೀತಿ ಯಾರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದರೂ ಅವರು ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹರಿದುಹಾಕಿ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 3 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿ.ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು 3 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರು ಯಾರು ಅನ್ ಆಥರೈಜ್ ಆಗಿ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನೆಂದರೆ ಯಾರು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ನೀತಿ ಇರುವಾಗ ಅವರಿಗೇ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ಸ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ blockwise ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇತ್ತೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಕೆಲವರು ಬಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಭೂಮಿರಹಿತ ಜನರು ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. 1927 ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥಾ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಅನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮೊದಲು ಇದ್ದವರಿಗೂ ಕೂಡ ರೆಗ್ಯುಲರಿ ಸೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ. ಅವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪದೇ ಮತ್ತಾರು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಹೇಳಿ. This is a foreign exchange earner. So far as Coffee plantation is concerned the Government of India and the Coffee Board have a plant to take up intensified cultivation of Coffee all over the country. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಇದರ ಸಾರ್ವಭೌಮತನವನ್ನು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವೇಲೆ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸೇರವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಯಾರಾರೂ ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರವರಿಗೇ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನೇ ಇರಬಹುದು ಈ ಕಾಫಿ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಅನ್ನು ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಾರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರವರಿಗೇನೇ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಫಿ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಅನ್ನು ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಆಗಿ ಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಸಿಕ್ಕುವುದರಿಂದ ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರೂ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—It is a very laudable scheme. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಷ್ಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ೬ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ನಾನೂ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಆಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೆಲ್ಯುಲೋಸ್ ಸಫಿಟೇಷನ್ ಆಗಿ ಜಮೀನು ಇತ್ತು. ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಆನ್ ಆಫ್ ರೈಸ್ ಆಗಿ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕಾಫಿ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಉಚ್ಚಾಟನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಕಾನೂನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಂಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಎಷ್ಟು ಸಮಯದೊಳಗೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ನಾನಯ್ಯನವರು ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನು. ಈ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ coffee cultivation has to be treated as an industry ಅಂತ ಕನ್ನಡರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಸೋಣ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಕೋಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದಲೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೪-೫ ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂಥಾ ಯಾರು ಸ್ಕಾಲ್ ಹೋಲ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ೬ ಎಕರೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಸರೂ ಕಾಫಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡಬಹುದು ; ೬ ಎಕರೆ ಇದ್ದರೆ ಬಳ್ಳಿಯದು ಎಂದು ಅವರೂ ಸಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇದನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ, ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಕಾಫಿ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಎಕನಾಮಿಕ್ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನವರು. ಬಡವರು ಇಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಹೊಸಬ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಈ ಕಾಫಿ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ I doubt whether they are able to do coffee cultivation. Because it requires experience.. ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚವೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ It is not possible for them to take up coffee cultivation. ಇದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈಗ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಏನೆಂದರೆ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವವರು ಈ ಕಾಫಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು ಅಂಥಾವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿತರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ. If a new person takes up this cultivation there is every possibility that he would gain experience within years in that industry. You cannot deny that. ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಅದರೂ ಸಹ ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು.

SRI M.C. NANAIAH.—We should consider his economic background ಇದನ್ನು ತಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾರಾರೂ ಕಾಫಿ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈ ಸರ್ಕಾರೀ ಜಮೀನನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಜ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಜನ

ರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ತಾವು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯರಟ್ಟಿ.—ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಇಷ್ಟು ಟೈಂನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡದೆ ಈ ಪ್ಲಾಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮತ್ತು ಡ್ರಾಟ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು, ಬೀದರ್, ಕೋಲಾರ, ಹಾಸನ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಅವಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ ಈ ಒಂದು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅಪರು ಸರಿಯಾದ ಟೈಂನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಬೀಜ ಮಗ್ಗಿರಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಟೈಂನಲ್ಲಿ ರಬಿ ಕ್ರಾಪ್ ಸಹ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತದೆ, ಖರೀದಿ ಕ್ರಾಪ್ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಸಮಯ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಖರೀದಿ ಕ್ರಾಪ್ ಕೂಡ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡೀಟೈಲ್ಸ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟಿಪಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಡ್ರಾಟ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ರಬಿ ಕ್ರಾಪ್ ಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೀಜ ಮಗ್ಗಿರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಮಳೆಯೂ ಕೂಡ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾರದೆ ಲೇಟ್ ಆಗಿ ಬಂದರೆ ಆಗ ಏನು ಬೆಳೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬೆಳೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುಮೇಲೆ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಭಾಗದ ಜನತೆಯ ಚಿಂತೆಯ ಮತ್ತು ಆತಂಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂತುಕೊಂಡು ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಇಲ್ಲವೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭೆ ಕರೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನ ಈ ಅವಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೋ ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಂಥಾ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ ಬೆಳಗಾವಿ, ಹಾಸನ ಈ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ನದಿ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

೬.೦೦ ಪಿ.ಎಂ

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ವಿವರಗಳು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಷ್ಟ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬಂದಮೇಲೆ ನಾವು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ತಮಗೆ ಬೀಜ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಲ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೀಜದ ಸ್ಟಾಕ್

ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಉಂ ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಗೊಬ್ಬರದ ಧಾರಣೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕಾರಣವನ್ನು ನಾವು ಕೇವಲ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ೪-೫ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಬೀಳುತ್ತದೆ. ಡಿಪಾಲ್ಟರ್ ಆದಂಥ ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಡಿಪಾಲ್ಟರ್ ಆದಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಕವರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಾಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಪಾರಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಕನ್‌ಸಲಿಟೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಬಡವರಾದವರು ಇಂತಹ ಕಡೆ ಜಮೀನು ಇದೆ, ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಬರಲು ಬಸ್‌ ಚಾರ್ಜಿಗೆ ಸಹಾ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟಿ ಕಮಿಟಿಯವರೇ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ, ಬಿಲ್-ಆಫ್ ಮಾಡಿ, ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದೂ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ಅಂಡ್ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಭೂದಾನಯೋಜನೆ ಬಿಲ್‌ಗೆ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸೋಡೂರ್ ಇನ್‌ಮೌ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಕೆಳಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯ ಇನ್ನೂ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೮೦ ರವರೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಪಹಣಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ ಈಗ ನಾವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಲಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಡಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನ ರೈತರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಉಲ್ಬಣವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಮೊದಲು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಆತಂಕ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೫ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಮೂರೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಮೂರೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ನೆನ್ನೆ ನಡೆಸಿರುವ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇದೇ ಪ್ರಥಮ. ಈ ಮೊದಲು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಒಂದೊಂದು ದಿವಸವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ೩ ಜನ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ರೈತರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ತಾವು ರೂಲ್ ಔಫ್ ಕೆಳಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ನಾಳೆ ಬೇಕಾದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆ ಕರೆಯಿರಿ, ನಾವು ಬರುತ್ತೇವೆ, ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕಸಬಿಯವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಇನ್ನು ೫ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಲಿಗಾರರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ೫ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದ್ದ ಅವಕಾಶ ಜೂನ್-೧೯೭೯ಕ್ಕೆ ಮುಗಿದು ಹೋದ ಕಾರಣ, ಆ ಸಮಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಕಾಲವನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್-೧೯೮೦ರವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೂ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಆಗ್ಲೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಮರ್ನಗಂ ಅವರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಗರ ಅವರು ಗುರುತಿಸುವ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಫೇಂಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಡುಂಗಿಡ ಪ್ರೆಸ್ಟಿಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ರಷ್ಯಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೭ ಕೋಟಿ ಹತ್ತಿರ ಲೇಔಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಕರ್ಮಕಾಂಡ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೋರಿ, ಇದು ಹಿಂದೆ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಲಿ, ಫೀಲ್ಡ್ ನೆರಾಗಲಿ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಯಾರೋ ಇರಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ಆತನನ್ನೇ ನೋಡಿದೆ. ಆರೋಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನುಂಗಿ ತಿಂದು ತೇಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಬಲಿಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಇದು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಗವನಕ್ಕೂ ಬಂದಿವೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ I also know certain things. ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಗರರವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅಮರ್ನಗಂ ರವರು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಮೇಲೆ ಇದು ಎಕ್ಸಾಜರೇಷನ್ ಅಲ್ಲ. ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ವಿಷಯವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿರುವುದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಅಭಿನಂದನಗಳು. ಆಗ್ಲೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವೆಸ್ಟ್ ಬೇಂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆಗ್ಲೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೋಲಾಗ್ರ ಮಾಡ ತನಿಖೆ ನಡೆಸದೇ ಹೋದರೆ ಇತರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದು, ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಂತಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ್ಲೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಯಾವಂತಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಜುಡಿಸಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ವಿಜನಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದಾಗಲಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದಾಗಲಿ. ಸಿನಿಯರ್ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಅಫೀಸರಿಂದಾಗಲಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡೋಣ. ೧೮ ಬೋರ್ಡ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು, ದಂಡನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಲಾರೆ.

† SRI C.M. ARUMUGHAM.—What exactly is your proposal? Are you going to order a judicial probe or any other probe? These case

are as old as 6 to 7 years. They have not occurred recently. Some of the cases are continuing now also. The Hon. Chief Minister has said that if misappropriation or defalcation pertaining to these several Boards and Corporations is brought to the notice of the Government, he would take action. Therefore, we have said that this Corporation has incurred losses to the tune of Rs 6 to 7 crores. We have also brought to your notice so many dealings with fact. and figures. Now, I want to know the difficulty of the Government in ordering a probe. We have brought to the notice of the Government the underhand dealings and the officers involved therein who have resigned and gone away. What more details the Government want, please tell us. Yes erday, I have forgotten to mention that one Managing Director had placed an order for Rs. 20 lakhs with the Rangaswamy and Co. Now, he has retired and has also been appointed in that Company. I will place all the facts before the Government. At least if an enquiry is ordered, it will bring out all the rubbish things.

SRI S. BANGARAPPA.—I have already answered this question. As I have already said, so far as this matter is concerned, the hon. Members Sri Arumugham and Sri Lakshmisagar levelled some very serious charges against this Corporation. They have no doubt, quoted certain evidences also and they have gone on giving instances of misappropriation. I could see great force in their arguments. The Government have agreed to enquire into all these underhand dealings of the Agro-Industries Corporation. But, what kind of enquiry we should make is the question before us. Yesterday, when the subject of boards and corporations came up before the House for discussion, the Hon. Chief Minister has categorically said on the floor of the House that a committee would be constituted consisting of Members of this House including the Opposition Members. That committee can suggest what type of enquiry should be held and what exactly the Government should do in respect of all these boards and Corporations who have gone on wrong tracks and have incurred loss to the tune of crores and crores of rupees to the Government.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತವೆ. ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಇದರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು. In fact, I had also promised that the matter would be referred to Public Undertakings Committee. ಯಾವ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಎಸ್ಸಿಎಂಟಿ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್, ಎಸ್.ಸಿ.ಎಸ್.ಟಿ. ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಕಮಿಟಿಗಳ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ದಿವ್ಯವೂ ಚರ್ಚೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್

ಒದುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರ್ಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಂದ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಿಲೆ ಹಣ ಬರೆದೇ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವುದೇ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಇದು ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಸಿವಾಗಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, it is a committee constituted by the House and they only submit the reports to the House. For the last so many years these committees have submitted periodical reports. But, no report has so far been taken up for discussion. Sri Devegowda who was the Chairman of the PAC, submitted a report, but we did not discuss it and take action thereon. Therefore, we would say that somebody of the rank of a Commissioner should be appointed to hold the enquiry and submit a report. We will discuss the report and look into the matter. But, normally the procedure is that the House does not take these reports for discussion. That is the point we are saying and it will not serve any purpose also.

6-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥರವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದರೆ ಪಿ.ಎ.ಸಿ.ಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರ ವರದಿ ಕೊಡಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಅರ್ಮಗಂರವರು ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದರ ಬದಲು ನೇರವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಜಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಹಾಕಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ.ಎ.ಸಿ.ಯವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಅದು ಬರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೋಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಹ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಷ್ಟು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದ ದಷ್ಟೂ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಇನ್ನೆ ಕೆಲವರದು ಮಿಕ್ಕಿ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಕಾಲದ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮೊಟಕು ಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಷಿಗಂಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೩ ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಸಾಕು, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸುಧೀಂದ್ರ ರಾವ್ ಕಪಲೆ (ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಮಂಜರಾಯಿ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜಪ್ಪ ನವರೂ, ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ ಆನಂದರಾವರವರು, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಇನಾಮಿ ಜಮೀನುಗಳು ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡ್ಯಾಕ್ಟುಮೆಂಟ್‌ಗಳು, ಮತ್ತು ತಕ್ಷೀದ್ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಯಾಯ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ನೋ ಇಲ್ಲವೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ

ದ್ವಾರ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ೫ ಕಾನೂನನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇರುವುದರಿಂದ, ಇವತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾನೂನು ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ದತ್ತಿ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣ ಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಸಮಗ್ರವಾದ, ಒಂದು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರದಲ್ಲಿ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಂದು, ಸದಸ್ಯರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಕಾನೂನು ಪಾಸ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರ ವಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಯೂರು ಆನಂದರಾವ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯಲಿರ ಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ, ಅದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಇನಾಂತ್ ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಇನಾಂತ್ ರದ್ದಿಯಾಗಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಶೇಕಡ ೫೦ರಷ್ಟು ತಕ್ಕೀಡ್ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಈ ತಕ್ಕೀಡ್ ಹಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ೯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕರೆಸಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಸಿಯಪ್ಪ ನವರು ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜಾಗವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಿಜ, ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಹಾಗೂ ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಂಜರಾಯಿ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೊಡನೆ ನಾನು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿರುಪತಿ ಬೋರ್ಡ್ ನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರವಾಗಿ ಪತ್ರಿನಿಧಿಗಳು ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರಿಗೆ ಅವರು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ತಿರುಪತಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವರ ಮೇಲಿರುವ ೨ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಒಡವೆಗಳಲ್ಲಿ ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಆಭರಣಗಳಾಗಿರುವುದ ರಿಂದ, ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಿರುಪತಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಸಹ ೨೫.೦೦ ರಂದು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಪತ್ರಿನಿಧಿಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದೂರಕಸಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಸಿಗುವ ನೀತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಯೂರು ಆನಂದರಾವ್‌ರವರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಲ್ವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇವತ್ತು ನಾನು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Now I will put the Demands to vote. The question is:

“That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in the list of Demands, inclusive of the sums granted ‘on account’ be granted to the Government to

defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of Demand Nos. 48, 49, 50, 51, 52, 1 and 3".

The motion was adopted and the sums were granted.

[As ordered by the Chair the Demands for grants adopted by the House are reproduced below.]

DEMAND NO. 48

"That a sum not exceeding Rs. 16, 11, 05, 000 on Revenue Account and Rs. 18,04,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of "Land Revenue" etc.,"

DEMAND No. 49

"That a sum not exceeding Rs. 1,74,90,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of "Stamps and Registration".

DEMAND No. 50

"That a sum not exceeding Rs. 1,00,00,000 on Revenue Account and Rs. 2,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of "Relief on account of Natural Calamities".

DEMAND No. 51

"That a sum not exceeding Rs. 35,00,000 on Revenue Account and Rs. 5,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of "Rehabilitation Schemes".

DEMAND No. 52

"That a sum not exceeding Rs. 2,38,52,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of "Religious and Charitable Institutions".

DEMAND No. 1

"That a sum not exceeding Rs. 19,39,86,000 on Revenue Account and Rs. 4,50,54,000 on Capital Account inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of "Agriculture (excluding Horticulture and Drought Prone Areas Programmes)".

DEMAND No. 3

"That a sum not exceeding Rs. 5,92,38 000 on Revenue Account and Rs. 1,45,75,000 on Capital Account inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of "Soil and Water Conservation".

Statement by Minister

re: Police firing at Naragund Dharwar District.

MR. SPEAKER.—Now, I call upon the Hon'ble Chief Minister to make his statement as promised by him in the morning.

SRI R. GUNDU RAO.—Mr. Speaker Sir, I would like to make the following statement:

SITUATION AT NAVALGUND, NARGUND AND GADAG ON 21st JULY, 1980.

The ryots of Navalgund, Nargund, Ron and Hubli in Dharwar District and Saundathi and Ramdurg in Belgaum District who were under Malabarabha Project area have been agitating for some time, against the collection of betterment levy, water tax, etc. They formed "Central Co-ordination Committee of Ryots" in their meeting at Nargund on 10-7-1980 to agitate for their cause. In their meeting on 15-7-1980 they decided to observe bundh at Nargund, Navalgund, Saundathi and Ramdurg on 21-7-1980. They also decided to stop traffic on Sholapur Hubli Highway.

The call for bundh resulted in serious violent incidents at Navalgund and Nargund.